

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
w CIECHANOWIE**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W CIECHANOWIE**

oraz

**POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW ORZEKANIA
O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CIECHANOWIE**

za 11 miesięcy 2011 roku

CIECHANÓW, grudzień 2011 r.

	Strony
1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.	- 3
2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych, głównie w zakresie:	
a) prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej	- 3
b) umieszczanie osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej	- 4
c) prowadzenie i rozwój infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	- 4
d) zapewniania opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	- 5 - 6
e) organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci	- 6 - 10
f) udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osób opuszczających rodziny zastępcze, niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej, zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wych. oraz specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	- 10 - 11
g) organizowania specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej	- 11 - 12
h) zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej i kadr pomocy społecznej powiatu	- 12 - 13
i) opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów	- 13
j) udzielania informacji o prawach i uprawnieniach	- 13
k) realizacja programów unijnych	- 14 -15
3. Zadania Centrum wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:	- 15
a) z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych	- 15 - 19
b) z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych	- 20
4. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:	- 20
a) orzekanie o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności	- 20 - 24
b) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej	- 24
c) podsumowanie orzecznictwa	- 24 - 25

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – sprawy organizacyjne i kadra.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest powiatową jednostką organizacyjną, która realizuje zadania Powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania osób niepełnosprawnych. Wewnętrzną organizację Centrum, jego strukturę i zakres działania określa Regulamin Organizacyjny, przyjęty uchwałą Zarządu Powiatu Ciechanowskiego Nr 113/2005 z dnia 12 września 2005 roku, zmieniony uchwałą Nr 23/2008 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 11 marca 2008 r. Aktualnie w PCPR zatrudnionych jest 14 pracowników. Wśród nich 12 pracuje w Centrum oraz 2 osoby w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Spośród zatrudnionych pracowników: 12 osób posiada wykształcenie wyższe (5 osób z tytułem magistra oraz 7 osób ukończyło studia zawodowe); 1 osoba średnie i 1 policealne. Specjalizację organizatora pomocy społecznej posiadają 2 osoby.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych.

a) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym:

* W powiecie ciechanowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej, pobytu stałego, łącznie są w nich **282 miejsca**. Dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczony jest Dom Pomocy Społecznej „Kombatant”, który mieści się w Ciechanowie, w dzielnicy Aleksandrówka, liczy 102 miejsca. Dla osób przewlekle somatycznie i psychicznie chorych funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, przy ul. Kruczej 32 w dzielnicy Krubin. Dom posiada 180 miejsc, w tym 89 dla przewlekle psychicznie chorych.

* Wg stanu na 30 listopada 2011 r. w obu domach przebywało **271 mieszkańców** (DPS „Kombatant” 92 osoby, DPS ul. Krucza 179 mieszkańców). Mieszkańcom przebywającym w naszych domach została zapewniona całodobowa opieka, ze względu na ich wiek, chorobę i niepełnosprawność - jakiej nie mogli mieć zapewnionej przez rodzinę lub gminę w miejscu zamieszkania. Mieszkańcami domów są tylko osoby dorosłe, starsze, przewlekle chore, w tym także przewlekle psychicznie chore. Ci ostatni, zgodnie z typem domu, w liczbie 89 mieszkają w Domu przy ul. Kruczej 32. Od stycznia do listopada 2011 r. w obu domach umieszczono **21 osób**.

Domy pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego funkcjonują na dobrym poziomie. Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w obu domach wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest poprzez uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości mieszkańców. Dostępność działań opiekuńczych i rehabilitacyjnych funkcjonuje na poziomie standardowych kryteriów. Zarówno Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” jak i Dom Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 osiągnęły standard i w styczniu 2007 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o bezterminowym zezwoleniu na prowadzenie dps na terenie powiatu. Odzwierciedleniem poziomu zapewnienia usług opiekuńczych są również składane do tutejszego Centrum przez oba domy comiesięczne meldunki z realizacji zadań opiekuńczych oraz informacje dotyczące ważniejszych uroczystości, spotkań w domach, organizowanych dla mieszkańców.

b) w zakresie umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej:

* Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu do dps i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w dps wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Kierownik PCPR, na terenie którego usytuowany jest dom wydaje z upoważnienia starosty jedynie decyzję o umieszczeniu w dps. Dotyczy to osób kierowanych do dps po styczniu 2004 r. Osoby umieszczone w dps i posiadające decyzje o skierowaniu wydane przed dniem 01 stycznia 2004 r. pozostają na dotychczasowych zasadach. Odpłatność za pobyt w dps ustala się do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania (w 2011 r. w DPS „Kombatant” - 3.196,00 zł.; w DPS Krucza 32 – 2.950,00 zł.).

W okresie od stycznia do końca listopada 2011 r. tut. Centrum wydało **21 decyzji o umieszczeniu w dps** na terenie powiatu (**13 do DPS „Kombatant” i 8 do DPS Krucza 32**).

Należy dodać, że zainteresowanie zamieszkaniem w dps jest duże. Wiele osób dzwoni i odwiedza osobiście dps, ale po udzieleniu informacji i odesłaniu danej osoby do właściwego ośrodka pomocy społecznej – nie zawsze ośrodki pomocy społecznej podejmują działania związane z kierowaniem do domu pomocy społecznej.

c) w zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi /zadanie administracji rządowej realizowane przez powiat/:

* Ośrodek Wsparcia pn. Ośrodek Opiekuńczy – Mieszkania Chronione ma siedzibę w Ciechanowie, jest placówką pobytu dziennego, obejmuje swoim zasięgiem powiat ciechanowski, przeznaczony jest dla 24 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Celem Ośrodka jest organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym. Ma on także kształtować właściwe postawy społeczne, zwłaszcza zrozumienia i tolerancji wobec osób zaburzonych psychicznie. Podstawowym zadaniem Ośrodka jest organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do stanu zdrowia i sprawności psychofizycznej jego uczestników (w tym także przewidziana jest usługa mieszkaniowa w formie mieszkania chronionego dla jednej osoby). Na dzień 30 listopada 2011 r. faktyczna liczba uczestników Ośrodka wyniosła 24 osób.

* Centrum prowadzi obserwację zakresu i jakości usług świadczonych przez Ośrodek Wsparcia. Miesięczne sprawozdania z działalności Ośrodka składane do Centrum świadczą o stosowaniu różnych form aktywizujących uczestników.

W placówce tej organizowana jest między innymi: terapia zajęciowa, imprezy sportowo - kulturalne, treningi umiejętności społecznych, specjalistyczne usługi opiekuńcze. Dla uczestników są organizowane wycieczki, wspólne ogniska, dyskoteki. Ośrodek angażuje do współpracy rodziców i członków rodzin. Udział ich jest widoczny w organizowanych spotkaniach, uroczystościach. Prowadzone są także zajęcia oparte na wsparciu i samopomocy. Ośrodek Wsparcia współpracuje z lokalnymi samorządami, placówkami pomocy społecznej i wieloma instytucjami lokalnymi.

* Centrum prowadzi kwalifikację i kieruje osoby ubiegające się o korzystanie z usług Ośrodka. Od stycznia do końca listopada 2011 r. Centrum wydało 8 decyzji o skierowaniu do Ośrodka Wsparcia osobom ubiegającym się o umieszczenie. Pozostali uczestnicy posiadają aktualne decyzje o skierowaniu na pobyt w Ośrodku. Na umieszczenie w Ośrodku aktualnie oczekują 2 osoby.

d) w zakresie zapewniania opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

***Dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, opiekę i wychowanie w naszym Powiecie zapewnia się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie.**

Placówka powstała z dniem 01 kwietnia 2005 r. na podstawie uchwały Nr II/50/405/05 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 28 lutego 2005 r., po przekształceniu Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gołotczyźnie. Uchwałą Nr 140/2010 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 14 grudnia 2010 roku przekształcono od dnia 01 stycznia 2011 r. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Wielofunkcyjną w Gołotczyźnie w Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Socjalizacyjną w Gołotczyźnie. W uchwalonym Regulaminie Organizacyjnym Placówki ustalono liczbę miejsc na 34, w tym: 30 miejsc dla dzieci objętych działaniami socjalizacyjnymi i 4 miejsca dla dzieci objętych działaniami interwencyjnymi dla potrzeb powiatu ciechanowskiego.

Na dzień 30 listopada 2011 r. w Placówce – przebywało 36 dzieci (12 dziewcząt oraz 24 chłopców). Działaniami interwencyjnymi objęty jest 1 wychowanek, natomiast działaniami socjalizacyjnymi 35. Wszyscy wychowankowie przebywają w tej placówce na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego.

Przeważają w niej dzieci w przedziale wiekowym 11-15 lat. Większość wychowanków Placówki to sieroty społeczne – ich rodzice są pozbawieni lub mają ograniczoną władzę rodzicielską.

Dzieci w Placówce pochodzą z powiatu ciechanowskiego i innych powiatów, co obrazuje poniższa tabela.

**Dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej
wg powiatów na dzień 30.11.2011 r.**

Powiat	Ciechanowski	Nowodworski	Przasnyski	Sierpecki	Razem
Liczba dzieci	30	1	2	3	36

Spośród 36 wychowanków: 30 pochodzi z powiatu ciechanowskiego, najwięcej z miasta Ciechanowa (16).

**Wychowankowie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjna
z powiatu ciechanowskiego wg miejsca zamieszkania na dzień 30.11. 2011 r.**

m. Ciechanów	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Ojrzeń	g. Opinogóra	g. .Regimin	g. .Sońsk	Razem:
16	3	1	2	4	1	3	30

* Zgodnie z art. 86 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który obowiązuje od stycznia 2005 r., a dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki opiekuńczo-wychowawczej, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

W związku z powyższym powiaty zawarły porozumienia z Powiatem Ciechanowskim w sprawie umieszczenia naszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. Na dzień 30 listopada 2011 r. 4 dzieci z powiatu ciechanowskiego przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: Wioska Dziecięca Kraśnik – 2 dzieci, Wioska Dziecięca Biłgoraj – 1 dziecko oraz Dom Dziecka w Sieborowicach – 1 dziecko.

Jednocześnie Powiat Ciechanowski zawarł stosowne porozumienia z innymi powiatami dotyczące umieszczenia i ponoszenia odpłatności za dzieci z ich terenu w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie.

Na dzień 30 listopada 2011 r. w Placówce przebywało 6 wychowanków z następujących powiatów: nowodworski – 1 dziecko, przasnyski – 2 dzieci oraz sierpecki – 3 dzieci.

Średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w 2011 r. wynosi **3.795,00 zł**.

* W ramach zapewniania opieki dzieciom, podjęta została współpraca z innymi PCPR i placówkami, z sędzią i kuratorami Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, ze Szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie, głównie oddziałem noworodkowym i dziecięcym. Szczególnie dobrze układała się współpraca z pracownikami socjalnymi MOPS w Ciechanowie, M-GOPS w Glinojeku oraz gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w powiecie ciechanowskim.

* W okresie od stycznia do końca listopada 2011 r. wydano 6 skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych powiatu ciechanowskiego i 5 decyzji administracyjnych o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w tych placówkach. Rodzice dzieci przebywających w placówkach spełniali bowiem kryteria (niski dochód w rodzinie, bezrobocie, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego) określone w Uchwale Rady Powiatu.

* W okresie od stycznia do końca listopada br. w Placówce odbyło się 1 posiedzenie Zespołu ds. okresowej oceny pobytu dziecka. Zadaniem Zespołu jest m.in. okresowa ocena sytuacji rodzinnej i psychospołecznej dziecka oraz ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. W posiedzeniach Zespołu udział wzięli pracownicy placówek, przedstawiciele sądów z powiatów, z których pochodzą dzieci, policji, powiatowych centrów pomocy rodzinie właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, szkół.

* W styczniu 2011 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję zezwalającą powiatowi ciechanowskiemu na prowadzenie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie na czas nieokreślony. Decyzja powyższa stwierdza, że Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Gołotczyźnie spełnia wymagane prawem standardy.

e) w zakresie organizowania opieki w rodzinach zastępczych i udzielania pomocy pieniężnej:

* Dzieci pozbawione opieki rodziców mają zapewnioną opiekę w rodzinach zastępczych. Na dzień 30 listopada 2011 r. w naszym Powiecie takich rodzin było **81**. Wśród nich **72** to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, **4** rodziny niespokrewnione

z dzieckiem, **2** zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego oraz **3** zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze.

Rodziny zastępcze zapewniają opiekę ogółem dla **123 dzieci**. W rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem przebywa **98** dzieci, z tego w: 53 rodzinach jest po jednym dziecku, 16 rodzinach po dwoje dzieci, 2 rodzinach po troje, i 1 rodzinie - siedmioro. Spośród wszystkich dzieci przebywających w rodzinach spokrewnionych: 8 dzieci to sieroty zupełne, 27 to półsieroty, a pozostałe 63 to sieroty społeczne.

W rodzinach zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem przebywa **4 dzieci** – w każdej z nich po 1 dziecku. Spośród tych dzieci: 1 dziecko to sierota zupełna, 1 to półsierota, a pozostałe 2 to sieroty społeczne.

W 3 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem wielodzietnych rodzinach zastępczych przebywa 15 dzieci, z tego 1 to sierota zupełna, 3 półsieroty oraz 11 dzieci to sieroty społeczne. W 2 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego aktualnie przebywa 6 dzieci, które są sierotami społecznymi.

W ciągu 11 miesięcy 2011 roku **utworzonych zostało 17 nowych rodzin zastępczych**, w tym: **14** spokrewnionych rodzin zastępczych, w których opieką objęto 16 dzieci, **2** rodziny zastępcze niespokrewnione z 2 dziećmi i **1** zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego z 4 dziećmi.

W omawianym okresie 1 niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza została przekształcona w zawodową niespokrewnioną z dzieckiem rodziną zastępczą, w której przebywa 5 dzieci.

Poniżej przedstawiona została informacja dotycząca funkcjonowania rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego.

**Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego –
na dzień 30.11.2011 r.**

Gmina	m. Ciechanów	mig. Głinojeck	g. Ciechanów	g. Gołymin	g. Grudusk	g. Opinogóra	g. Ojrzeń	g. Reginin	g. Sońsk	Razem:
Liczba rodzin	42	9	10	3	-	7	1	4	5	81
Liczba dzieci w tych rodzinach	53	13	22	3	-	20	1	4	7	123

Wśród w/w rodzin w 5 przebywa 13 dzieci z terenu innych powiatów. Jednocześnie na terenie innych powiatów jest 8 rodzin zastępczych, w których przebywa 12 dzieci z powiatu ciechanowskiego.

* Zgodnie z art. 86 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który obowiązuje od stycznia 2005 r., a dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem w rodzinie zastępczej, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

W związku z tym Powiat Ciechanowski zawarł porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z następującymi powiatami, z terenu których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących

na terenie naszego powiatu: żuromiński – 1 dziecko, przasnyski – 4 dzieci, malborski – 2 dzieci, łosicki – 1 dziecko, mławski – 1 dziecko, pułtuski – 1 dziecko oraz miasto stołeczne Warszawa – 2 dzieci. W jednej z zawodowych rodzin zastępczych przebywa 1 dziecko cudzoziemskie.

Natomiast inne powiaty, na terenie których w rodzinach zastępczych postanowieniem Sądu zostały umieszczone dzieci z terenu naszego powiatu zawarły porozumienia w sprawie umieszczenia i wysokości wydatków z Powiatem Ciechanowskim. Takich powiatów było 8 i były one następujące: kutnowski – 1 dziecko, przasnyski – 2 dzieci, miasto stołeczne Warszawa – 1 dziecko, żyrardowski – 1 dziecko, miński – 1 dziecko, ostrowski – 4 dzieci, tucholski – 1 dziecko i mławski – 1 dziecko.

* Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło **ponowną akcję społeczno-medialną w zakresie poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych nie spokrewnionych z dzieckiem**. Akcje są podyktowane występującymi potrzebami w zakresie umieszczania dzieci w tej formie opieki (zwiększona liczba postanowień Sądu Rodzinnego o ustanowienie rodzin zastępczych i powierzenie im opieki nad małoletnimi dziećmi). W bieżącym roku zgłosiły się 2 nowe rodziny, z których 1 funkcjonuje jako niespokrewniona rodzina zastępcza z 1 dzieckiem i 1 zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego, w której przebywa 4 dzieci. Ponadto w ramach Projektu pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie” współfinansowanego ze środków EFS - 5 rodzin, w tym 4 zawodowe i 1 spokrewniona było bohaterami audycji radiowych pn. „Rodzina zastępcza szansą na szczęśliwe dzieciństwo” emitowanych na antenie Katolickiego Radia Ciechanów. Po tych audycjach powstał cykl 5 artykułów prasowych pod tym samym tytułem promujących rodzicielstwo zastępcze, publikowanych w lokalnej prasie.

* **Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Ciechanowie**, który z dniem 01 kwietnia 2003 r. został powołany jako odrębna jednostka organizacyjna, sprawuje między innymi opiekę nad rodzinami zastępczymi i adopcyjnymi.

Ośrodek sprawuje wspólnie z Centrum nadzór pedagogiczny i psychologiczny nad zawodowymi niespokrewnionymi z dzieckiem rodzinami zastępczymi, w tym rodzinami o charakterze pogotowia rodzinnego. Ponadto w Ośrodku odbywają się kontakty dzieci umieszczonych w niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych z rodzicami biologicznymi. W kontaktach zawsze uczestniczą pracownicy Ośrodka i Centrum.

Na mocy zawartych przez powiat ciechanowski porozumień z zainteresowanymi powiatami w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych w przedmiocie szkolenia przez nasz powiat kandydatów na zawodowe, niespokrewnione rodziny zastępcze i specjalistyczne oraz współpracy z placówkami rodzinnymi – Uchwała Nr II/60/482/06 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 27 lutego 2006 r. – Ośrodek podjął się realizacji tych zadań. Szkoli i opiniuje kandydatów na niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze skierowanych przez powiat mławski, przasnyski, makowski, płoński, pułtuski i żuromiński. Od 01 listopada 2006 r. opieką pedagogiczno-psychologiczną zostały objęte dwa Rodzinne Domy Dziecka z terenu powiatu nowodworskiego. W omawianym okresie Ośrodek przeszkolił i zakwalifikował do: pełnienia funkcji rodziny adopcyjnej – 18 rodzin oraz do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – 6 rodzin.

Głównym zadaniem Ośrodka są **adopcje dzieci**. W ciągu 11 miesięcy 2011 r. Ośrodek przeprowadził **17 adopcji krajowych (przysposobiono 20 dzieci)**. W omawianym okresie umieszczono również **6 dzieci w 5 rodzinach preadopcyjnych**. W związku z powyższym należy podkreślić, iż w ciągu 11 miesięcy 2011 r. swój nowy dom rodzinny znalazło **26 dzieci**.

Jednocześnie należy nadmienić, iż zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dniem 31 grudnia 2011 r. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Ciechanowie funkcjonujący jako jednostka organizacyjna powiatu przestaje istnieć. Od dnia 01 stycznia 2012 r. Ośrodek Adopcyjny staje się Oddziałem Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie i będzie funkcjonował w strukturze Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w Warszawie.

Zadania Ośrodka w zakresie szkolenia, opiniowania i kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka pozostaną w powiecie u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 241 ust. 2 w/w ustawy Starosta Ciechanowski Zarządzeniem Nr 18/2011 z dnia 13 października 2011 r. wyznaczył na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

* Centrum realizowało zadania w zakresie udzielania pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających. Ogółem w okresie 11 miesięcy 2011 r. **Centrum udzieliło takiej pomocy na kwotę 922.467,94 zł.**, były to świadczenia miesięczne oraz zasiłki jednorazowe w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej i jednorazowa pomoc losowa.

Łącznie Centrum w omawianym okresie udzieliło tym rodzinom **1.352 świadczeń**, w tym 1.325 świadczeń – pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie, 25 świadczeń – zasiłki jednorazowe w związku z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej oraz 2 świadczenia jednorazowej pomocy pieniężnej w związku z sytuacją losową.

Ogółem w ciągu 11 miesięcy 2011 r. było **95 rodzin zastępczych**, w których przebywało **143 dzieci**. W okresie tym: **6 rodzin zostało rozwiązanych** postanowieniem sądu, z których **5 dzieci** wróciło do rodziców biologicznych, **1 dziecko** zostało umieszczone w innej spokrewnionej rodzinie zastępczej. Z 1 zawodowej wielodzietnej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej: 2 dzieci, tj. niepełnoletnia matka z dzieckiem za zgodą Sądu zawarła związek małżeński i opuściła rodzinę zastępczą.

W omawianym okresie z 11 rodzin – **11 wychowanków** zostało objętych programem usamodzielnienia oraz 1 dziecko zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Na miesięczne częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie w tym okresie wydatkowano **882.116,44 zł.**, średni miesięczny koszt tej pomocy na jedno dziecko wyniósł **560,78 zł.**

Ponadto Centrum udzieliło na wniosek rodzin jednorazowej pomocy na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny. Taką pomoc otrzymało **18 rodzin dla 25 dzieci, na ogólną kwotę 38.705,00 zł.** oraz **2 rodziny** otrzymały **2 świadczenia jednorazowe** w związku z sytuacją losową na ogólną kwotę **1.647,- zł.**

* W ciągu 11 miesięcy 2011 r. w **2 zawodowych niespokrewnionych** z dzieckiem rodzinach zastępczych o charakterze **pogotowia rodzinnego** przebywało ogółem **10 dzieci**. Spośród tych dzieci: **1 dziecko** trafiło do adopcji, **1 dziecko** powróciło do rodziny biologicznej, **2 dzieci** zostało umieszczonych w rodzinach niespokrewnionych z dzieckiem, a **6 dzieci** nadal przebywa w pogotowiach rodzinnych.

Wydatki na wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego oraz zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem wielodzietnych rodzin zastępczych zgodne z umowami-zlecenia wynosiły w omawianym okresie – **113.523,13 zł.**

Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego pozostawały pod stałą opieką i nadzorem tut. Centrum i Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. Są one wizytowane pod kątem jakości świadczonej opieki na rzecz przebywających w niej dzieci. Uczestniczyły również w cyklu spotkań edukacyjno-wspierających oraz w grupie wsparcia mających na celu doskonalenie ich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, zorganizowanych przez tut. Centrum w ramach realizacji programu pn. „Wielokierunkowe wsparcie rodzinnych form opieki zastępczej w powiecie ciechanowskim w 2011 r.” współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Rodziny korzystały także z porad prawnika, psychologa oraz terapii rodzinnej w ramach Punktu konsultacji specjalistycznych finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Natomiast w ramach ww. programu współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej **7 rodzin** zawodowych oraz niespokrewnionych z dzieckiem zostało wyposażonych w sprzęt gospodarstwa – każda z rodzin na kwotę **2.425,67 zł.**

* Centrum realizuje zadania w zakresie **egzekwowania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w rodzinach zastępczych.** Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji socjalno-bytowej rodziców potwierdzonej wywiadem środowiskowym.

W dniu 27 września 2004 r. Rada Powiatu Ciechanowskiego podjęła uchwałę Nr II/45/367/04 w sprawie określenia warunków całkowitego lub częściowego zwalniania rodziców z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej oraz osób pełnoletnich, które zdecydowały się na dalszy pobyt w rodzinie sprawującej funkcję rodziny zastępczej, do czasu ukończenia szkoły, w której rozpoczęły naukę przed osiągnięciem pełnoletności. Zgodnie z tą uchwałą Starosta może odstąpić od ustalenia odpłatności na wniosek rodziców dziecka ze względu na ich trudną sytuację materialną lub z urzędu.

Na dzień 30 listopada 2011 r. w rejestrze Centrum znajduje się **93** rodziców biologicznych, wobec których toczy się aktualnie postępowanie administracyjne dot. ustalenia odpłatności za pobyt ich dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Wśród tych spraw, **92** zostało przejętych z 2010 r., natomiast **7** dot. nowych spraw zgłoszonych w 2011 r. Jednocześnie w omawianym okresie wygasły postępowania wobec **6** rodziców, ze względu na: usamodzielnienie dzieci, powrót dziecka do rodziny, czy płacenia alimentów przez rodziców.

W okresie styczeń-listopad 2011 r. prowadzono **7** postępowań administracyjnych dot. ustalenia odpłatności, tj. przeprowadzano wywiady środowiskowe u rodziców dzieci przebywających w nowych rodzinach zastępczych. Na podstawie tych wywiadów wydano **7** decyzji o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych. Do końca bieżącego roku będą przeprowadzane dalsze wywiady lub aktualizacje wywiadów u pozostałych rodziców biologicznych pod kątem ich sytuacji dochodowej oraz utrzymywania kontaktów z dziećmi.

f) w zakresie udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępcze, niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich oraz specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze:

* Centrum realizuje zadania w zakresie pomocy w **usamodzielnianiu pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.** Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania

i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców. Indywidualny program usamodzielnienia opracowuje opiekun usamodzielnienia wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

W przypadku wychowanka rodziny zastępczej opiekunem procesu usamodzielnienia - zatwierdzonego przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, najczęściej jest jedno z rodziców zastępczych, natomiast usamodzielniany wychowanek placówki opiekuńczo-wychowawczej wskazuje opiekuna, którego funkcję często pełnią wychowawcy zatrudnieni w placówce lub pracownicy socjalni tut. Centrum.

* Procesem usamodzielnienia w okresie 11 miesięcy 2011 roku ogółem objęto **87** wychowanków z następujących placówek i rodzin zastępczych.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków w 2011 r.

Forma pomocy	Placówka Socjalizacyjna Gołotczyzna	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy					Zakład Poprawczy	Wioska Dziecięca		Rodziny zastępcze	Ogółem
		Rusinów	Warszawa	Kraków	Goniądz	Radzionków	Studzieniec	Kraśnik	Biłgoraj		
Usamodzielnienia	6	0	0	0	1	0	0	0	0	10	17
Kontynuacja nauki	19	1	1	1	1	1	1	1	2	51	79
Pomoc rzeczowa	3	1	0	0	0	0	1	0	0	8	13

Procesem usamodzielnienia ogółem objętych było w okresie od stycznia do listopada 2011 roku **29** wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakładów poprawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i wiosek dziecięcych SOS. Wychowankowie placówek otrzymali **226 świadczeń na łączną kwotę 148.875,64 zł.**

Procesem usamodzielnienia w omawianym okresie objętych było również **58 wychowanków z rodzin zastępczych**, w tym **6** wychowanków, którzy przebywają w innych powiatach. **51** wychowanków kontynuowało naukę i otrzymało **446 świadczeń na ogólną kwotę 219.458,19 zł.**; **10** wychowanków otrzymało pomoc jednorazową w wysokości **33.397,60 zł** oraz **8** osób pomoc rzeczową na kwotę **19.003,08 zł.**

g) organizowania specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych:

*Poradnictwo i inne formy wsparcia dla rodzin zastępczych było prowadzone przez tut. Centrum poprzez realizację od sierpnia 2011 r. programu współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej pn. „Wielokierunkowe wsparcie rodzinnych form opieki zastępczej w powiecie ciechanowskim w 2011 r.”. W ramach programu zrealizowano cykl spotkań edukacyjno-wspierających dla 24 osób posiadających status rodziny zastępczej. Spotkania te były prowadzone przez dwóch licencjonowanych trenerów Polskiego

Towarzystwa Psychologicznego w formie warsztatów. Szkolenie to miało na celu wyposażenie w podstawowe umiejętności interpersonalne oraz dostarczenie wiedzy dot. potrzeb dzieci i ich problemów w każdej z faz rozwoju.

Ponadto w ramach ww. programu utworzono grupę wsparcia dla rodzin zastępczych umożliwiającą wzmocnienie i rozwijanie umiejętności wychowawczych, pracę nad bieżącymi problemami oraz wymianę doświadczeń. Działaniem tym objęto 20 osób pełniących funkcje rodziców zastępczych;

* W okresie styczeń-kwiecień 2011 r. Centrum prowadziło ze środków własnych Powiatu Punkt konsultacji specjalistycznej, w którym dyżurowali i bezpłatnych porad udzielali: psycholog i prawnik oraz terapeuta rodzinny. Łącznie z Punktu w okresie czterech miesięcy skorzystało **190 osób**, w tym z porad prawnika – 109, psychologa – 44 oraz z terapii rodzinnej 37. Ponadto w ramach Projektu pn. Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie” realizowanego przez tut. Centrum od miesiąca maja br. uruchomiono Punkt Konsultacji Specjalistycznej, z którego korzystali zarówno uczestnicy projektu, jak i otoczenie tych osób, w tym rodziny zastępcze. W okresie maj – listopad 2011 r. z Punktu tego skorzystało **365 osób**, w tym z porad prawnika – 211, terapeuty – 86, psychologa – 68.

h) w zakresie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz dokształcania kadr pomocy społecznej z powiatu i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej:

* W miesiącu październiku 2011 r. Centrum zorganizowało szkolenie dla kierowników ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego dot. procedury wydawania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne z powiatu ciechanowskiego ze środków PFRON oraz przedstawienia informacji dotyczącej pieczy zastępczej po 01.01.2012 r. opracowanej w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Informacja ta została również w dniu 10 listopada br. przedstawiona przez Kierownika PCPR na spotkaniu Starosty Ciechanowskiego z Prezydentem M. Ciechanów, Burmistrzem M i G Glinojec oraz wójtami gmin z terenu powiatu ciechanowskiego.

W miesiącu listopadzie br. tut. Centrum zorganizowało również dla pracowników PCPR i ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego naradę szkoleniową dot. zmian w Kodeksie Postępowania Administracyjnego oraz zasad przyznawania świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

* Kadra Centrum w okresie styczeń – listopad 2011 roku skorzystała z 19 szkoleń. Dotyczyły one między innymi: przygotowywania i rozliczania projektów unijnych, zamówień publicznych, przemocy w rodzinie, przemocy wobec dzieci młodzieży niepełnosprawnej, programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy, programów pomocy dla ofiar przemocy, prawa pracy, szkolenia ZUS, finansowania i rachunkowości, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zmian w ustawie o pomocy społecznej, działalności zespołów ds. orzekania. Organizatorami były różne instytucje, m. in. Regionalny Ośrodek EFS w Ciechanowie, Oddział Zamiejscowy w Ciechanowie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie; Ośrodek Szkoleniowy „Edytor”, Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie. Ogółem w szkoleniach uczestniczyło 25 osób.

* W 2011 roku jedna osoba ukończyła studia zawodowe na Pedagogium - Wyższej Szkole Nauk Społecznych w Warszawie – specjalność edukacja obronna i bezpieczeństwo publiczne, natomiast druga osoba kontynuuje studia zawodowe na Akademii Humanistycznej w Pułtusku, Wydział Socjologii w Ciechanowie - specjalność praca socjalna.

i) w zakresie opracowywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów:

* W dniu 25 września 2006 r. Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr II/66/527/06 uchwaliła Powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2006 – 2016. Strategia jest dostępna na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie oraz na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie i w miarę potrzeb będzie uaktualniana.

* W miesiącu grudniu 2010 r. opracowano ankietę dot. przemocy w rodzinie, którą w styczniu 2011 r. przesłano do instytucji i jednostek zajmujących się statutowo tym problemem, m.in. do ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ciechanowie, Prokuratury Rejonowej w Ciechanowie, Sądu Rejonowego w Ciechanowie, Komendy Powiatowej Policji, Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Ciechanowie oraz szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu.

Na podstawie przekazanych z ww. jednostek ankiet w miesiącu lutym 2011 r. opracowano Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie ciechanowskim na lata 2011 - 2016. Zdiagnozowano w nim skalę zjawiska przemocy w powiecie ciechanowskim oraz wyznaczono cele i harmonogram realizacji. W dniu 07 marca 2011 r. przekazano projekt ww. Programu Zarządowi Powiatu Ciechanowskiego, a w dniu 28 marca 2011 r. Uchwałą Nr IV/4/25/11 Rady Powiatu Ciechanowskiego został on przyjęty.

* W miesiącu marcu br. opracowano informację dot. realizacji uchwał Rady Powiatu Ciechanowskiego i Zarządu Powiatu w 2010 r.

* W miesiącu czerwcu 2011 r. opracowano dla Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w Warszawie – ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej, natomiast w miesiącu sierpniu br. przekazano uwagi do Instytutu Rozwoju Służb Społecznych do narzędzia „Ocena zasobów pomocy społecznej”, która od 2012 r. będzie opracowywana przez tut. Centrum, w miejsce dawnego Bilansu potrzeb.

* W miesiącu listopadzie i grudniu br. przygotowano informację na temat działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za 11 miesięcy 2011 roku.

j) w zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach:

* Informowano mieszkańców Powiatu o zadaniach i zakresie działania PCPR, o przysługujących niepełnosprawnym uprawnieniach, udzielano porad w sprawach pomocy rodzinie, w których występuje choroba psychiczna, dysfunkcja i jej bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stosowne informacje zamieszczane były na łamach lokalnej prasy. Na bieżąco udostępniano zarówno w siedzibie PCPR, jak i w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ulotkę dot. funkcjonowania i zadań tut. Centrum.

Kierownik Centrum uczestniczyła w sesjach Rady Powiatu, posiedzeniach Komisji Rodziny, Pomocy Społecznej i Zdrowia. Udzielano również wywiadów dotyczących zadań realizowanych przez Centrum w Radiu Katolickim Ciechanów oraz lokalnej prasie.

k) w zakresie realizacji projektów unijnych:

Rok 2011 jest **czwartym**, w którym jest realizowany Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie”.

Celem Projektu jest integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych i usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki, tj. placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, pozostających bez zatrudnienia, lub zagrożonych utratą pracy - będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających z pomocy Centrum.

W bieżącym roku Projekt skierowano również do młodzieży w wieku 15-18 lat, przebywającej w rodzinach zastępczych.

Całkowity koszt projektu to kwota **900.000,00 złotych**, w tym: środki w kwocie **805.500,00 złotych** pochodzą z Unii Europejskiej; oraz środki w kwocie **94.500,00 złotych** (tj. 10,5% wartości projektu) to środki własne samorządu terytorialnego.

Projekt realizowany jest w okresie **01.04.2011 r. – 31.12.2011 r.**

Ogółem w Projekcie uczestniczy **65** osób, w tym **40** osób niepełnosprawnych, **15** usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz **10** osób – młodzieży przebywającej w rodzinach zastępczych .

W omawianym okresie realizacji Projektu 40 osób niepełnosprawnych odbyło – zgodnie z Programem integracji społecznej i zawodowej – warsztaty aktywizacji zawodowej, szkolenia zawodowe zgodnie z potrzebami tych osób i rynku pracy, spotkania samopomocowe, wyjazdowe warsztaty w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i społecznych; uczestniczyło zespole ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo, w działaniach środowiskowych oraz wyjechało do teatru ROMA do Warszawy w ramach działania „Spotkania z kulturą i sztuką”.

Jednocześnie 15 usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki było objętych pracą socjalną oraz odbyło - zgodnie z aneksami do indywidualnych programów usamodzielnienia – warsztaty aktywizacji zawodowej, szkolenia zawodowe zgodnie z potrzebami tych osób i rynku pracy, uczestniczyło w cyklu treningów kompetencji i umiejętności społecznych, wyjazdowym szkoleniu z zakresu pozyskiwania środków unijnych, w działaniach środowiskowych oraz wyjechało do Warszawy w ramach działania „Spotkania z nauką, kulturą i sztuką”, także sfinansowano im część kosztów nauki na poziomie wyższym.

Dla występującej po raz pierwszy grupy docelowej – młodzieży w wieku 15-18 lat przebywającej w rodzinach zastępczych w ramach umowy z wychowankiem i jego opiekunem - zorganizowano wyjazdowe szkolenie z zakresu poznawania technik fotografii z elementami terapii psychologicznej i doradztwa zawodowego oraz w ramach działania „Spotkania z kulturą i sztuką” - wyjazd do teatru BUFFO do Warszawy.

W ramach Projektu w 2011 r. realizowano również działania środowiskowe, tj.: festyn integracyjno-kulturalno-rekreacyjny dla 200 osób niepełnosprawnych i ich otoczenia w Niestumiu, w ramach edukacji obywatelskiej uruchomiono w okresie maj-grudzień Punkt Konsultacji Specjalistycznej dla uczestników Projektu oraz ich otoczenia, w którym bezpłatnych porad udzielają: psycholog i prawnik oraz prowadzi terapie rodzinną terapeuta; podjęto również działania mające na celu popularyzację rodzicielstwa zastępczego w formie emisji 5 audycji radiowych w KRC oraz publikacji 5 artykułów prasowych w EXTRA Ciechanów, których bohaterami były osoby pełniące funkcje rodziny zastępczej. W miesiącu grudniu br. jest zaplanowana również Konferencja podsumowująca Projekt na 80 osób.

Doceniając działania podejmowane w ramach Projektu – Ministerstwo Rozwoju Regionalnego - wytypowała tutaj Centrum do ich zaprezentowania w ramach tzw. „Dobrych

praktyk” w Programie „Kawa, czy herbata” w I Programie TVP. W związku z tym, w miesiącu lutym br. TVP I nagrano w Ciechanowie krótkie reportaże z przedstawicielami dwóch grup docelowych, którzy m.in. dzięki umiejętnościom nabytym w ramach Projektu rozpoczęli działalność gospodarczą, tj. z usamodzielną wychowanką zastępczych form opieki oraz z osobą niepełnosprawną. Nagrano również wypowiedzi osób bezpośrednio realizującymi Projekt. W dniu 09 marca 2011 r. Kierownik PCPR została zaproszona do Studio Telewizji Polskiej, Programu „Kawa czy herbata”, gdzie przeprowadzono z nią wywiad na żywo oraz zaprezentowano w/w reportaże i wypowiedzi.

3. Zadania przewidziane ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

Art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych - zadania dotyczą obszaru rehabilitacji zawodowej i społecznej. W powiecie ciechanowskim zadania z obszaru rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie, natomiast zadania z obszaru rehabilitacji społecznej są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Na realizację ww. zadań powiat ciechanowski otrzymuje środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON).

W lutym 2011 r. Zarząd PFRON, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywanych środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym, ustalił wysokość środków dla powiatu ciechanowskiego w kwocie: **900.994,00 zł.**

Rada Powiatu Ciechanowskiego uchwałą Nr IV/4/26/11 z dnia 28 marca 2011 r. uchwaliła plan rzeczowo-finansowy zadań realizowanych przez powiat ciechanowski ze środków PFRON w 2011 r. Zgodnie z planem na zadania z **rehabilitacji zawodowej** przeznaczono kwotę w wysokości **90.666,00 zł.**, natomiast na zadania z **rehabilitacji społecznej** kwotę w wysokości **810.328,00 zł.**

W czerwcu 2011 r. zwiększono limit środków PFRON dla powiatu ciechanowskiego o kwotę **200.767,00 zł.** Aktualny limit środków PFRON to kwota **1.101.761,00 zł.**

Kwotę zwiększenia wprowadzono do planu rzeczowo-finansowego uchwałą Rady Powiatu Ciechanowskiego Nr IV/7/39/2011 z dnia 27 czerwca 2011 r. Uchwalono nowe limity środków PFRON na: rehabilitację zawodową w wysokości – 190.666,00 zł. oraz na rehabilitację społeczną w wysokości 911.095,00 zł. Uchwałą Rady Powiatu Ciechanowskiego Nr IV/9/55/2011 z dnia 28 listopada wprowadzono zmiany do planu rzeczowo-finansowego środków PFRON. Zmiany dotyczyły przesunięcia środków finansowych z obszaru rehabilitacji zawodowej w obszar rehabilitacji społecznej. W związku z tym aktualne limity na 2011 rok, wynoszą, na:

- **rehabilitację zawodową - 117.605,00 zł.**
- **rehabilitację społeczną - 984.156,00 zł.**

a/ z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

* W powiecie ciechanowskim działa jeden **warsztat terapii zajęciowej**. Funkcjonuje on przy zakładzie pracy chronionej MUSI NOVUM Sp. z o.o. w Żyrardowie od połowy 1994 r. Warsztat ma siedzibę w Ciechanowie przy ul. Pułtuskiej 20 a. Działalność rehabilitacyjna warsztatu ujęta jest w programach rehabilitacyjnych i prowadzona w pięciu

pracowniach: w dwóch pracowniach technik różnych, w pracowni rękodzieła artystycznego, w pracowni technicznej oraz w pracowni artystyczno-dziennikarskiej. W warsztacie uczestniczy 30 osób, po 6 osób w każdej z pracowni. Uczestnicy to w większości mieszkańcy miasta Ciechanów – 21 osoby; 9 osób ze wsi. Pod względem niepełnosprawności: 17 osób posiada znaczny stopień oraz 13 osób stopień umiarkowany. Spośród uczestników: 19 to kobiety oraz 11 mężczyzn. Średnia wieku uczestników - ok. 27 lat.

Dla każdego uczestnika opracowany jest przez Radę Programową "Indywidualny Program Rehabilitacyjny", czyli uczestnicy mają indywidualnie określony zakres usprawniania i usamodzielniania w ramach rehabilitacji społecznej, psychicznej i zawodowej. Szczególny nacisk kładzie się na realizację takich zadań jak: ćwiczenie zaradności osobistej, rozwijanie samodzielności społecznej, rozwijanie umiejętności niezbędnych we współzyciu, współdziałaniu i pracy oraz kształtowanie umiejętności wykonywania czynności określonych poprzez formy terapii zajęciowej. Z uczestnikami zajęć pracują oprócz terapeuty również psycholog oraz fizjoterapeuta.

Osoby niepełnosprawne uczestniczą w różnych formach rehabilitacji społecznej, wycieczkach, imprezach kulturalnych i okolicznościowych, spotkaniach towarzyskich. Te formy terapii ułatwia posiadanie przez warsztat własnego samochodu specjalistycznego. Dzięki niemu 11 osób dowożonych jest codziennie na zajęcia terapeutyczne, w tym 8 osób to mieszkańcy terenów wiejskich naszego powiatu.

Działalność WTZ w bieżącym roku po raz czwarty (zgodnie z przepisami) współfinansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) i budżetu powiatu (10%). Preliminarz na 2011 r. ustalono w wysokości **493.200,- zł.**, PFRON przekazał kwotę **443.880,- zł.**, a powiat **49.320,- zł.** Zgodnie z podpisaną w dniu 08 kwietnia 2011 r. umową pomiędzy MUSI NOVUM Sp. z o.o., a Powiatem środki przekazywane są w transzach po udokumentowaniu poniesionych wydatków określonych w umowie (energia, czynsz, woda, ogrzewanie eksploatacja samochodu). Rozliczenie środków PFRON odbywa się w okresach kwartalnych, warunkuje ono przekazanie zaliczki na kolejny okres. Warsztat uzyskuje również dodatkowe środki ze sprzedaży wykonanych prac. Przeznaczone są one na integrację społeczną.

*** Dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.** Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji społecznej połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności fizycznej, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

W 2011 r. ze względu na znacznie zmniejszony limit środków jaki powiat ciechanowski otrzymał z PFRON na rehabilitację zawodową i społeczną, w dniu 28 marca 2011 r. Uchwałą Nr IV/4/26/11 Rady Powiatu Ciechanowskiego nie uwzględniono środków na dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zarówno osób dorosłych jak i dzieci. Uchwała Rady Powiatu została pozytywnie zaopiniowana przez Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

*** W marcu 2011 roku środki na likwidację barier funkcjonalnych, limity zostały zatwierdzone przez Radę Powiatu Ciechanowskiego w wysokości 60.000,- zł. dla osób dorosłych i 9.000,- zł. dla dzieci.**

W związku z dużym zapotrzebowaniem w bieżącym roku na to zadanie - limit dla dorosłych osób niepełnosprawnych podwyższono do wysokości: **98.000,- zł.**, natomiast dla niepełnosprawnych dzieci do **14.061,- zł.** Było to możliwe po zwiększeniu w czerwcu br. limitu środków PFRON przypadających na powiat ciechanowski w 2011 r. oraz w wyniku przeprowadzonych w listopadzie przesunięć środków finansowych.

Osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski o dofinansowanie barier w każdym czasie. Wnioski dot. **likwidacji barier architektonicznych i technicznych i w komunikowaniu się** rozpatrywane są przez Komisję ds. opiniowania wniosków. Opiniowanie przez Komisję jest poprzedzone procedurami przygotowawczymi, przeprowadzonymi przez pracownika PCPR z udziałem inspektora ds. budowlanych Starostwa Powiatowego. Należą do nich: skompletowanie wniosku, wizja lokalna i ocena pod kątem warunków mieszkaniowych i zasadności wniosku w kontekście schorzenia i wynikających utrudnień w funkcjonowaniu. Po akceptacji wniosków przez Komisję dokonuje się weryfikacji kosztorysów ofertowych w oparciu o obmiary i przygotowuje umowę.

W 2011 r. odbyło się jedno posiedzenia Komisji ds. opiniowania wniosków o udzielenie dofinansowania osobom fizycznym na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się ze środków PFRON. Na posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2011 r. zaopiniowano 22 wnioski, które wpłynęły do tego czasu.

W zakresie barier architektonicznych zaopiniowano 12 wniosków od osób dorosłych. Pozytywnie zaopiniowane **3** wnioski dotyczyły pomocy dla osób z terenów wiejskich, poruszających się na wózkach. Kwota pomocy wyniosła 30.000,- zł., a dotyczyła ona budowy podjazdu i likwidacji barier w mieszkaniu osoby poruszającej się na wózku. **7** wniosków zaopiniowano negatywnie. Wpływ na to miały: ocena punktowa wniosków, niewystarczająca ilość środków finansowych PFRON, niezgodność stanu podanego we wniosku ze stanem faktycznym.

2 spośród złożonych wniosków dot. barier architektonicznych zakwalifikowano do barier technicznych i wdrożono do realizacji.

W zakresie barier w komunikowaniu się zaopiniowano pozytywnie **2** złożone wnioski, natomiast w przypadku barier technicznych również pozytywnie zaopiniowano **5** złożonych wniosków.

W przypadku dzieci: na **3** złożone wnioski, **2** uzyskały akceptację komisji, natomiast **1** został zaopiniowany negatywnie, ponieważ stwierdzono niezgodność stanu faktycznego z podanym we wniosku o dofinansowanie.

Do dnia 30 listopada 2011 r. w ramach likwidacji barier udzielono pomocy na kwotę **87.226,- zł. dla 38 dorosłych osób niepełnosprawnych** oraz **7.095,- zł. dla 5 dzieci**. W omawianym okresie zawarto i rozliczono 38 umów dla dorosłych, w tym w zakresie:

- barier architektonicznych – 3 umowy,
- barier technicznych – 23 umowy,
- w komunikowaniu się – 12 umów.

Rozliczone (5) umowy dla dzieci dot. likwidacji barier w komunikowaniu się.

Aktualnie w trakcie realizacji jest: 5 umów na likwidacji barier w komunikowaniu się, w tym 2 dotyczą osób dorosłych i 3 dzieci, a także 1 umowa dotycząca barier technicznych dla osoby dorosłej.

Na ocena oczekuje złożony przez 1 dorosłą osobę niepełnosprawną w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się.

*** Dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.**

O dofinansowanie w tym zakresie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W ciągu 11 miesięcy 2011 r. zawarto **5 umów** na dofinansowanie sportu, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Łącznie na ten cel wydano **18.000,- zł.** Z tej kwoty

otrzymały: Towarzystwo Walki z Kalectwem - 3.600,- zł.; Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – 3.600,- zł.; Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – 3.600,- zł.; Polski Związek Niewidomych – 3.600,- zł.; Ciechanowskie Stowarzyszenie dla Niepełnosprawnych – 3.600,- zł.

Dzięki wsparciu organizacji pozarządowych w różnych imprezach turystyczno-rekreacyjnych wzięło udział 150 osób (dzieci niepełnosprawne, dorosłe osoby niepełnosprawne, uprawnieni opiekunowie), w tym 63 osoby to mieszkańcy wsi i 39 dzieci niepełnosprawnych.

Do końca listopada 2011 r. od 5 organizacji pozarządowych wpłynęło 5 wniosków na dofinansowanie z tego tytułu. Zostaną one ocenione i po spełnieniu kryteriów zostaną zakwalifikowane do realizacji w 2012 r.

Zapatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej. Podobnie jak 2010 r. również w bieżącym nie realizowano tego zadania, ze względu na brak zainteresowania uprawnionych podmiotów i jednostek.

*** dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów a realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako zadanie własne powiatu.**

Dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców powiatu cieszy się dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Rada Powiatu Ciechanowskiego w marcu 2011 r. określiła limit środków na to zadanie w wysokości **230.114,- zł dla dorosłych i 49.334,- zł dla dzieci.**

Realizacja tej formy pomocy rozpoczęła się już pierwszym kwartale br. Prowadzone były także działania informujące środowisko osób niepełnosprawnych o wymogach uzyskania pomocy w tej formie, o tym kto może być adresatem, o warunkach, jakie powinni spełniać adresaci. W tym okresie stwierdzało się bardzo duże zainteresowanie wśród niepełnosprawnych tą formą pomocy. W tej sprawie do Centrum zgłaszało się wiele osób, codziennie rejestrowano liczne rozmowy telefoniczne.

W miesiącach: czerwcu i listopadzie br., w wyniku zmian w planie rzeczowo-finansowym środków PFRON dokonano zwiększenia limitu środków na to zadanie i ostateczna wersja limitu to kwota: **340.881,00 zł. dla dorosłych i 69.334,00 zł. dla dzieci.**

Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie od stycznia do 30 listopada 2011 r. wpłynęło **1.173 wnioski o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, w tym 1.061 od osób dorosłych i 112 od dzieci.**

Wnioskodawcy według miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania	m i g* Ciechanów	m i g Głinojeck	so Gołymin	so Grudusk	so Ojrzeń	so Opinogóra	so Regimin	so Sońsk	Razem**
Liczba osób dorosłych	348	13	14	17	18	26	17	28	481
Liczba dzieci	28	4	4	2	1	4	7	5	55
Razem:	376	17	18	19	19	30	24	33	536

* w tabeli uwzględniono razem miasto i gminę Ciechanów

** liczba wnioskodawców nie jest zgodna z liczbą złożonych wniosków, ponieważ 1 wnioskodawca może wielokrotnie ubiegać się o dofinansowanie.

Z zestawienia wynika, iż najwięcej osób zgłosiło się z miasta i gminy Ciechanów – 376 osób, w tym 24 pensjonariuszy z DPS w Ciechanowie przy ul. Kruczej i 4 pensjonariuszy z DPS „Kombatant”.

Ogółem w omawianym okresie złożono **1.520** faktur. Największe potrzeby wystąpiły w zakresie: pieluchomajtek i cewników – 1.135, aparatów słuchowych - 90, obuwia ortopedycznego - 85, , aparatów i protez kończyn – 57, materacy przeciwoleżynowych – 40, wózków inwalidzkich - 21, balkoników i kul do chodzenia – 36, zestawów infuzyjnych do pomp insulinowych – 3, protez piersi – 15, szkieł okularowych – 12 peruk – 2, pionizatorów – 8, gorsetów – 7, fotelików rehabilitacyjnych dla dzieci – 3, rurki tracheotomijnej – 3,protezy CPAP - 3 .

*** Sprzęt rehabilitacyjny.**

Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny odbywa się zgodnie z zasadami opracowanymi (w oparciu o przepisy prawa) przez PCPR i zatwierdzone przez Kierownika PCPR. Wnioski o dofinansowanie składają osoby niepełnosprawne, którym lekarz prowadzący zleci rehabilitację w domu, na określonym sprzęcie rehabilitacyjnym i uzasadnią celowość zakupu urządzenia. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi 60% wartości sprzętu. Wnioskodawca musi więc posiadać 40% własnych środków. W okresie 11 miesięcy 2011 r. udzielono dofinansowań **10 osobom** przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **11.714,- zł.**

* PCPR ściśle współpracuje i obsługuje od strony technicznej **Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych**. W siedzibie PCPR odbywają się posiedzenia Rady, w **których** uczestniczą pracownicy Centrum. W bieżącym roku, w okresie styczeń – czerwiec tut. Centrum obsługiwało 2 posiedzenia Rady. W lutym 2011 r. Rada zaopiniowała plan rzeczowo-finansowy środków PFRON na 2011, a w czerwcu zmiany do planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2011 rok.

Powiatowe rady są organami opiniodawczo-doradczymi. Do zakresu ich działania należą: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W dniu 11 września 2011 r. upłynął termin II kadencji Powiatowej Rady.

W związku z tym, w dniu 14 września br. Starosta Ciechanowski w wyniku naboru kandydatów na członków na III kadencję Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych powołał członków w osobach: Katarzyna Kowalska z Fundacji Pomocy Dzieciom, Młodzieży i Dorosłym Niepełnosprawnym „Być jak Inni” w Ciechanowie, Barbara Wojciechowska z Polskiego Związku Niewidomych Koło Terenowe w Ciechanowie, Hanna Murawska z Ruchu Samorządowego „Ziemia Ciechanowska”, Jadwiga Paprocka z Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Tomasz Tański z Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem.

Pierwsze posiedzenie Powiatowej Społecznej Rady III kadencji odbyło się w dniu 05 października 2011 roku, w trakcie którego Rady zaopiniowała propozycje zmian w planie rzeczowo-finansowym środków PFRON na bieżący rok.

* W bieżącym roku wydawano również niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu wnioski na program celowy: „Pegaz” 2010 moduł C i D. Udzielano informacji o programie celowym „Homer 2010” dla osób niewidomych oraz STUDENT II. Programy celowe dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego realizuje Oddział Mazowiecki PFRON w Warszawie.

b) zadania starosty z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Od stycznia 2008 r. wszystkie zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie sporządza kwartalne i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań powiatu z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON. Sprawozdanie to obejmuje również rehabilitację zawodową.

Tut. Centrum występuje także do Wydziału Finansowego PFRON z wnioskami o przekazanie środków finansowych na bieżącą realizację zadań powiatu. Dokonuje płatności ze środków PFRON z tytułu zobowiązań w stosunku do beneficjentów rehabilitacji zawodowej wg dyspozycji pisemnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

4. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie w okresie 11 miesięcy 2011 r. wykonywał zadania wyłącznie na obszarze powiatu ciechanowskiego.

Do kompetencji struktury orzeczniczej, jaką jest Zespół należy:

- 1) **orzekanie o stopniu niepełnosprawności do celów związanych:** ze szkoleniem i zatrudnieniem osób niepełnosprawnych; zatrudnieniem w zakładzie aktywizacji zawodowej; uczestnictwem w warsztacie terapii zajęciowej; koniecznością zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie; prawem do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się: korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe i inne placówki; z uzyskaniem zasiłku stałego, z uzyskaniem zasiłku i świadczenia pielęgnacyjnego; korzystaniem z karty parkingowej; prawem do zamieszkiwania w odrębnym pokoju; korzystaniem z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;
- 2) **orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia do celów:** uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym oraz uzyskania ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;
- 3) **wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.**

a) orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia oraz orzekanie o niepełnosprawności dzieci odbywa się na posiedzeniach składów orzekających. Posiedzenia składów odbywają się w jednym miejscu i czasie tak, aby uniknąć wielokrotnego wzywania osoby niepełnosprawnej na poszczególne badania.

Przewodniczącym składu orzekającego jest zawsze lekarz, powołany do Zespołu przez Starostę, o specjalności stosownej do rodzaju schorzenia osoby badanej

Członkami Zespołu są lekarze następujących specjalności: specjalista chorób wewnętrznych, specjalista reumatolog, pediatra, chirurg ogólny, chirurg ortopeda traumatolog, psychiatra, okulista, neurolog.

W posiedzeniu Zespołu biorą również udział powołani przez Starostę następujący członkowie składów orzekających:

- psycholog,
- pedagog,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy.

Ich udział w posiedzeniach uzależniony jest od:

- celu, w jakim wniosek został złożony,
- charakteru naruszenia sprawności organizmu,
- wieku dziecka, którego rodzic występuje o uznanie za osobę niepełnosprawną lub osoby dorosłej ubiegającej się o stopień niepełnosprawności.

W okresie 11 miesięcy 2011 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 1.202 wnioski, które dotyczyły:

- wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (dla osób powyżej 16 roku życia) - **820 wniosków;**
- wydania orzeczenia o niepełnosprawności dziecka (dla dzieci do 16 roku życia) - **154 wnioski;**
- wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej (dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych) - **228 wniosków**

Łącznie - 1.202 wnioski

Należy zaznaczyć, że we wszystkich w/w sprawach osoby zainteresowane *osobiście* pobierały druki właściwych wniosków, uzyskując przy tym szeroką informację, także *osobiście* składały wnioski w Zespole, a następnie – z uwagi na wysoki koszt przesyłek pocztowych – również niemal wszyscy osobiście odbierali wszelką korespondencję dotyczącą ich sprawy, np.: pisma w sprawie uzupełnienia braków formalnych, uzupełnienia dokumentacji medycznej, zawiadomienia o terminie posiedzenia składu orzekającego, wydane orzeczenia, legitymacje osób niepełnosprawnych i inne (np. pobieranie druków wniosków).

Pomimo bardzo dużej ilości wniosków w różnych - jak wyżej widać sprawach - są one załatwiane na bieżąco, w terminie przewidzianym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje cel i przyczynę dla jakich składano wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności w sprawach dzieci do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia.

Liczba i cel przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności w okresie 11 miesięcy 2011 r.

Lp.	Cele złożenia wniosku	Liczba wniosków narastająco	Udział %
1.	Odpowiednie zatrudnienie	67	8,2
2.	Szkolenie	0	0,0
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	3	0,4
4.	Konieczności zaopatrzenie w przedm. ortoped. i środki pomoc.	66	8,1

5.	Korzystania z systemu środowisk. wsparcia w samodz. egz.	120	14,6
6.	Zasiłek stały	105	12,8
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	147	17,9
8.	Korzystanie z karty parkingowej	143	17,4
9.	Inne cele – ulgi i uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów, w tym świadczenie pielęgnacyjne	169	20,6
	Razem dorośli powyżej 16 r. ż.	820	100
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla dzieci do 16 r. ż.	142	92,2
2.	Świadczenie pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	11	7,2
3.	Inne (zaopatrzenie ortoped. dla dzieci do 16 r. ż.. karta parkingowa)	1	0,6
	Razem dzieci do 16 r. ż.	154	100

Omawiając powyższe dane statystyczne można stwierdzić, iż wnioski o wydanie orzeczenia o **stopniu** niepełnosprawności składane były głównie **dla celów**:

- korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (w tym świadczenie pielęgnacyjne) – 169 osób – 20,6%
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki) – 120 osób – 14,6%,
- korzystania z zasiłku pielęgnacyjnego (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 147 osób – 17,9%,
- uzyskania karty parkingowej – 143 osoby – 17,4%,
- uzyskania zasiłku stałego – 105 osób - 12,8%,
- zatrudnienia – 67 osoby – 8,2%.

Natomiast w niewielkim stopniu dla:

- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 66 osoby – 8,1%,
- uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej – 3 osoby – 0,4%.

Wnioski o wydanie orzeczenia o **niepełnosprawności dziecka** składane były głównie **w celu** uzyskania:

- zasiłku pielęgnacyjnego – 142 osoby - 92,2%;
- mniejszy procent - 11 osób – 7,2% - dot. ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne;
- inne cele (gorset ortopedyczny) - 1 osoba - 0,6%.

Orzekanie o niepełnosprawności dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia.

Powiatowy Zespół wydaje orzeczenia:

- **o stopniu niepełnosprawności** (dla osób powyżej 16 roku życia) na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą – instytucji pomocy społecznej;
- **o niepełnosprawności** dzieci do 16 roku życia.

W celu orzeczenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności w okresie 11 miesięcy 2011 roku odbyły się **88 posiedzenia** składów orzekających, na których rozpatrzono **998 wniosków** wydając **łącznie 998 orzeczeń**, z tego:

1. osobom dorosłym po 16 roku życia – 833 orzeczenia w tym:

- 797 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności (95,7%),
- 24 orzeczenia o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (2,9 %),
- 12 orzeczeń odmawiających wydania orzeczenia z uwagi na fakt, że wnioskodawca posiadał orzeczenie określające stopień niepełnosprawności, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (1,4%);

2. dzieciom do ukończenia 16 roku życia – 165 orzeczeń, w tym:

- 129 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (78,2%),
- 35 orzeczeń o nie zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (21,2%),
- 1 orzeczenie o odmowie wydania orzeczenia, ponieważ nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia (0,6%)

Reasumując – łącznie w okresie 11 miesięcy 2011 r. wydano 998 orzeczeń: 833 osobom dorosłym po 16 roku życia i 165 dzieciom.

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności.

Udział ilościowy i procentowy poszczególnych stopni niepełnosprawności wśród **797** orzeczeń zaliczających do stopni niepełnosprawności (dotyczy osób po 16 roku życia) przedstawia się następująco:

- orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności – 261 = 32,8%;
- orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 284 = 35,6%;
- orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – 252 = 31,6%.

W wydanych przez Zespół orzeczeniach o uzyskanym stopniu niepełnosprawności przeważa **umiarkowany** stopień niepełnosprawności, a co za tym idzie – najliczniejszą grupę **35,6%** stanowią osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolne do pracy albo zdolne do pracy w warunkach pracy chronionej lub na stanowisku przystosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej, wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu funkcjonowania.

Natomiast **32,8%** to osoby, którym orzeczono **lekki** stopień niepełnosprawności. Są to osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

31,6% wnioskodawców uzyskało **znaczny** stopień niepełnosprawności. Oznacza to osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację. Jednakże zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy nie zapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska do potrzeb osoby niepełnosprawnej

(art. 4, ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721).

Analizując **orzekanie o niepełnosprawności dzieci** należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprawdzie wśród wydanych **165** orzeczeń - **129** (78,2%) dzieci **zostało uznanych za niepełnosprawne**, jednakże **35** dzieci (21,2%) **nie spełniało kryteriów** określonych w obowiązujących przepisach. W związku z tym nie zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych, co skutkuje faktem nie otrzymaniem zasiłku pielęgnacyjnego, a także niemożnością skorzystania z uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej.

Od wydanych przez Powiatowy Zespół w okresie 11 miesięcy 2011 roku **998 orzeczeń** łącznie – dla dorosłych i dzieci **złożono 59 odwołań** (5,9%) do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie. Ostateczny sposób załatwienia wszystkich odwołań nie jest nam znany z uwagi na fakt, że do chwili obecnej tut. Zespół nie otrzymał zwrotu wszystkich akt spraw z Wojewódzkiego Zespołu w Warszawie, głównie z powodu wydłużonej procedury przy dalszym składaniu odwołań do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże z dotychczasowej praktyki wynika, iż ilość uchylonych orzeczeń jest znikoma.

b) wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Przewodniczący Zespołu z upoważnienia Starosty wydaje legitymację osoby niepełnosprawnej wnioskodawcom, którzy posiadają prawomocne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) lub niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia) oraz orzeczenia innych organów orzekających, określonych odpowiednimi przepisami ustawy.

W okresie 11 miesięcy 2011 roku do Zespołu wpłynęły **228 wniosków** o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydano **228 legitymacji**, w tym: 57 – dla dzieci oraz 171 osobom dorosłym.

c) podsumowanie

Działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez swoje zadania realizuje w pewnym stopniu szeroko pojętą rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, zmierzającą do kompleksowego rozwiązywania ich problemów zarówno w zakresie odpowiedniego szkolenia, zatrudnienia – z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych, uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej oraz z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów. Natomiast orzeczenia o niepełnosprawności dzieci są podstawą do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, także ulg i uprawnień związanych z uznaną niepełnosprawnością, stosownie do aktualnie obowiązujących przepisów.

Uprawnienia, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne to:

- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekuna osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności,
- uzyskanie zasiłku stałego z pomocy społecznej,
- udział w turnusach rehabilitacyjnych,
- korzystanie z dofinansowania w zakupie zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych,

- korzystanie z dofinansowania w usuwaniu barier architektonicznych, technicznych i barier w komunikowaniu się,
- uzyskanie ulgi w odliczaniu kosztów leków oraz ulgi rehabilitacyjnej,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP oraz komunikacji miejskiej przez osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz ich opiekunów,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami komunikacji PKS i PKP oraz komunikacji miejskiej przez dzieci i uczącą się młodzież niepełnosprawną, bez względu na stopień, na określonych trasach: ze szkoły do miejsca zamieszkania i z miejsca zamieszkania do szkoły oraz na leczenie czy rehabilitację i z powrotem (niezbędne jest udokumentowanie terminu wizyty),
- uzyskanie karty parkingowej, pozwalającej na nie stosowanie się do niektórych znaków drogowych oraz korzystania z miejsc parkingowych przeznaczonych dla inwalidów.

Tak więc orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dają możliwość osobom zainteresowanym korzystania z różnych form wsparcia w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społeczno-zawodowych.

Opracowali: Pracownicy PCPR i Zespołu